

Mishnah Parah, chapter 9

משנה פרה פרק ט

(1) If a drop of water [which is not valid for use (see Mishnah portion of last week)] fell into the [tzlohit] flask [i.e., the vessel containing the mixture of the ashes of the red cow and the water, prepared for sprinkling], Rabbi Eliezer says: He sprinkles twice [perhaps the first sprinkle was made up of the invalid water, thus, by

א צלוחית שִׁנְפַל לְתוֹכָהּ מֵיִם כָּל שָׁהוּן, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר, יִזָּה שְׁתֵּי הַיּוֹת. וְחֻכְמַיִם פּוֹסְלִין. יָרַד לְתוֹכָהּ טֵל, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמַר, יִנְיַחְנָה בַחֲמָה וְהַטֵּל עוֹלָה. וְחֻכְמַיִם פּוֹסְלִין. נָפַל לְתוֹכָהּ מִשְׁקִין וְיָמֵי פְרוֹת, יַעֲרָה וְצָרִיד לְנֶגֶב. דִּיּו, קוּמוֹס, וְקִנְקָנְתוּם, וְכָל דְּבָר שֶׁהוּא רוֹשֵׁם, יַעֲרָה וְאֵינוֹ צָרִיד לְנֶגֶב: ב נָפַל לְתוֹכָהּ שְׁקָצִים וְרַמְשֵׁים וְנִתְבַקְעוּ, אוֹ

sprinkling twice, we are assured that at least one drop was from the valid water and there is no minimum amount required]; but the Sages say that the entire mixture is invalid [the Sages maintain *yesh beela* — every drop absorbs a proportion of the invalid water and there is a minimum amount required for sprinkling, namely, one complete drop of valid water]. If dew dropped into it [the flask], Rabbi Eliezer says: to place it out in the sun and the dew will evaporate [first, thus leaving the mixture free from any dew]. But the Sages say [the dew does not necessarily evaporate and] that [therefore] the entire mixture is invalid. If a liquid or fruit juice fell into it, all the contents must be poured out and it is also necessary to dry out the flask [before it can be used again for a valid mixture]. If ink, gum or copperas, or anything that leaves a mark, [fell into it,] the contents must be spilled out, but it is not necessary to dry the flask [had any of the substance remained, a mark would have been left in the flask].

(2) If insects or creeping things fell into it, and they [soaked there for a lengthy

רַבֵּנוּ עוֹבְדֵיהַ מְבַרְטְנוּרָא

א צלוחית. כלי שנותנים בו המים המקודשים לאחר שהשליך האפר לתוכו, קרוי צלוחית, והכלי שנותנים בו המים כדי לקדשן קודם שיתנו בהן האפר, קרוי שוקת: מים כל שהן. שאינן כשרים להזאה: יזה שתים. שאם מזה אחת שמא אין כאן מן הכשרים. אבל כי מזה שתים, אי אפשר דליבא בחדא מנייהו מן הכשרים והזאה אינה צריכה שיעור: וחכמים פוסלים. קסברי הזאה צריכה שיעור ואין מצטרפין ההזאות. והלכה כחכמים. ורמב"ם פירש, יזה שתי הזאות וישליכם חוץ לכלי וישאר השאר מי חטאת כשרים. ופליאה היא בעיני, דבפרק כל הזבחים בגמרא (דף פ) משמע כמו שפירשת: יניחנה בחמה והטל עולה. שדרך הטל לעלות כנגד החמה. וכן הוא אומר (שמות טו) ויהי בבוקר ותעל שכבת הטל. ואין הלכה כר' אליעזר: יערה. מריק מה שבתוך הכלי ואינו כשר להניח בו מי חטאת עד שינגב מן המשקים ומי פירות: יערה ואינו צריך לנגב. דאם איתא דנשאר ממנו בכלי היה רישומו ניכר: ב ונתבקעו. שנשתהו בתוך המים זמן מרובה עד שנתבקעו, או אפילו לא נתבקעו

time, so that they] burst open [and thus their moist innards mixed with the water] or if the color of the water changed, the contents become invalid. A *hipushit* [a type of black worm] causes invalidation, in any case [i.e., whether or not it burst], because it is like a tube [in that water passes through it, mixing with its moisture and then it exits]. Rabbi Shimon and Rabbi Eliezer ben Yaakov say; A *dirah* or a *kinah* of grain [these are tiny worms which are common in grain] causes no invalidation, because they contain no moisture [and thus, even if they burst they do not mix with the water; the *halachah* does not follow this view].

(3) If a beast or a wild animal drank from it, it becomes invalid [since it is certain that their spittle mixed with the water]. All birds [who drink from it] invalidate, with the exception of the dove since it only sucks up the water [and no moisture escapes back into the water]. All creeping things cause no invalidation, except for the weasel since it laps up the water [rather than sucking it up]. Rabban Gamliel says: The serpent also [invalidates the water, if it drank from it], since it vomits [into the water]. Rabbi Eliezer says: The mouse, as well [invalidates; the *halachah* follows Rabban Gamliel].

(4) If one intends to drink the water of the sin-offering, Rabbi Eliezer says: [Since the water must be guarded (see Parah 7:10) as water of the sin-offering, as the verse states; (Numbers 19:9) "It shall remain as a safekeeping for water of sprinkling," by intending to drink it, he is not guarding it properly (Tiferet Yisrael) and therefore] it becomes invalid. Rabbi Yehoshua says: [Intentions

רבנו עובדיה מברטנורא

אלא שנשתנו מראיהם, פסולין. חפושית. תולעת שחורה: בין כך ובין כך. בין נתבקעה בין לא נתבקעה: מפני שהיא כשופורת. של קנה חלולה והמים נכנסים מצד זה ויוצאים מצד זה ומתערב עמהם הלחות שבקובה: דירה. תולעת שבחטיק: כנה. מין תולעת נמי הגדל בתבואה: כשרים. אפילו נתבקעו ואין כן הלכה: ג שתת מהן בהמה או חיה פסולים. משום משקה שבפיהן החוזר, והמים החרוק שבפיהן מתערבים: מוצצת. ואין המשקה שבפיה חוזר למים: מלקת. לוקקת בלשונה ומתערב הרוק שבלשונה עם המים: אף הנחש מפני שהיא מקיאה. וכן הלכה. ואין הלכה כר' אליעזר: ד החושב על מי חטאת לשתות ר' אליעזר פוסל. דאפסלו להו במחשבה: כשיטה. החבית

שנשתנו מראיהם, פסולין. חפושית, בין כך ובין כך פוסלת, מפני שהיא כשופורת. רבי שמעון ורבי אליעזר בן יעקב אומרים, הדירה והקנה שבתבואה, כשרים, מפני שאין בהם לחה: ג שתת מהן בהמה או חיה, פסולין. כל העופות פסולין, חוץ מן היונה, מפני שהיא מוצצת. כל השרצים אינם פסולין, חוץ מן החלדה, מפני שהיא מלקת. רבן גמליאל אומר, אף הנחש, מפני שהיא מקיאה. רבי אליעזר אומר, אף העכבר: ד החושב על מי חטאת לשתות, רבי אליעזר אומר, פסול. רבי יהושע אומר, כשיטה.

alone do not invalidate the water] only when [combined with some sort of action, such as when] one tips the flask [to drink from it, even if he didn't actually drink]. Rabbi Yose says: This applies only to water that had not yet been prepared [i.e., it had been drawn as water for the sin-offering, but the ash was not yet inserted], but in the case of water that had been prepared

[with the ash already having been inserted, here, even], Rabbi Eliezer says: [Intention alone does not invalidate the water, since he certainly changes his mind instantaneously and] it becomes invalid [only] when one tips the flask; and Rabbi Yehoshua says: [Only] when one actually drinks [since his spittle mixes with the water] and if it was poured directly into one's throat [so that no spittle mixed with the water], it remains valid [the *halachah* follows Rabbi Yehoshua in both cases].

(5) If the water of the sin-offering became invalid, it may not be mixed into clay since it might become a snare for others [who handle it, thereby unknowingly defiling themselves, as in Mishnah 8]. Rabbi Yehudah says: [Once it becomes absorbed into the clay] it becomes neutralized. If a cow drank the water of the sin-offering, its flesh becomes defiled [if slaughtered, during a] twenty-four hour [period afterwards]. Rabbi Yehudah says: It becomes neutralized in its bowels [the *halachah* does not follow Rabbi Yehudah in either case]

(6) Water of the sin-offering or the ashes of the sin-offering may not be carried across a river on board a ship [since it once happened that a part of a corpse was

רבנו עובדיה מברטנורא

לשתות או ליקח ממנה מים לשתות. אבל במחשבה גרידא לא פסיל: במים שאינן מקודשין. שמלאן כדי ליתן בהן את האפר ועדיין לא נתן: ר' אליעזר אומר כשיטה. והבא לא פסיל להו במחשבה. דכיון דמים קדושים הן, אמלוכי ממליך וחוזר בו ממחשבתו, הלכך לא פסיל רבי אליעזר עד שיטה: רבי יהושע אומר כשיטה. מפני משקה שבפיו שחוזר ומתערב עם המים ופסיל להו: ואם גרגר. לשון גרגרת, כלומר שלא שתה כדרך השותים אלא שפך המים בגרונו: כשר. דליבא משקה פיו בחבית. והלכה כרבי יהושע בתרוייהו: ה שלא יעשם תקלה לאחרים. שיגעו בטיט ויטמאו במי חטאת שבו: רבי יהודה אומר בטלו בטיט. ותו לא מטמאי מאחר שגבלן: מעת לעת. אם שחטה בתוך מעת לעת של שתייה. אבל שהתה טפי מהכי, נתעבלו במעיה: רבי יהודה אומר בטלו במעיה. ואפילו שחטה בתוך מעת לעת בשרה טהור. ואין הלכה כרבי יהודה בתרוייהו: ו מי חטאת. במקודשין איירי. אבל מים שאינן מקודשין שרי כדקתני סיפא: אפר חטאת. אפילו אפר

אמר רבי יוסי, במה דברים אמורים, במים שאינם מקדשים. אבל במים המקדשין, רבי אליעזר אומר, כשיטה. רבי יהושע אומר, כשיטתה. ואם גרגר, כשר: ה מי חטאת שנפסלו, לא יגבלם בטיט, שלא יעשם תקלה לאחרים. רבי יהודה אומר, בטלו. פרה ששתת מי חטאת, בשרה טמא מעת לעת. רבי יהודה אומר, בטלו במעיה: ו מי חטאת ואפר חטאת, לא יעבירם בנהר ובכספיה, ולא

found on the bottom of a boat carrying water of the sin-offering (see Hagigah 23a)], nor may one float them upon the water [being similar to carrying them on a boat], nor may one stand on the bank on one side and throw them across [the river] to the other side. One may, however, cross over [on foot even] with the water up to his neck

[carrying the water or ash in his hand, even though it may appear as though he were swimming with it]. However, one that is pure for handling the sin-offering may cross [a river even in a boat] carrying in his hands an empty vessel that is pure for handling the sin-offering or water [drawn for the purpose of the ash of the sin-offering] that has not yet been prepared [i.e., the ash was not yet inserted].

(7) If valid ashes [for sprinkling] were mixed [up] with [ordinary invalid] oven ashes, one is guided by the greater quantity regarding defiling [one who touches or carries it], but [the sin-offering water] may not be prepared with it [even if the majority was made up of valid ash]. Rabbi Eliezer says: The mixture may be prepared with the entire mix [of ashes, since there must be some amount of valid ash and Rabbi Eliezer maintains there is no minimal amount required (see Mishnah 1 above)].

(8) Sin-offering [purifying] water, [even such] that became invalid [through a change in color, for example], conveys [Rabbinically] uncleanness to one who is

רבונו עובדיה מברטנורא

עצמו בלא מים: לא יעבירם בנהר ובספינה. דגזור משום מעשה באדם אחד שהיה מעביר מי חטאת ואפר חטאת בספינה בירדן ונמצא כזית מת תחוב בקרקעיתה של ספינה: ולא ישיטם על פני המים. דדמי לספינה. וכן לא יעמוד בצד זה של נהר ויזרקם לצד שני. דגם זה דמי קצת לספינה: אבל עובר הוא. ברגליו: במים. עם מי חטאת שבידו: עובר הוא הטהור לחטאת. בין בספינה בק שט על פני המים ואינו חושש. וכן נושא בידו או משיט על פני המים כלי שהוא טהור לתת בו מי חטאת כשהוא ריקם, או שיש בו מים שעדיין לא נתקדשו באפר פרה, שלא גזרו אלא על המים המקודשים ועל האפר בלבד. לא על האדם והכלים הטהורים [ומים שאינן מקודשין]: ז אפר כשר. אפר פרה הכשר להזאה: שנתערב באפר מקלה. באפר כירה: הולכים אחר הרוב לטמא. אם רוב אפר פרה, מטמא. אם רוב אפר מקלה, ואינו מטמא: ואין מקדשין בו. ואפילו רוב אפר חטאת אין מקדשין בו, הואיל ונתערב בו אפר כירה ואפילו כל שהוא: רבי אליעזר אומר מקדשין בכלן. דסבר ר' אליעזר לא בעינן שיעורא בהזאה ואי אפשר דליתא פורתא מאפר חטאת. ואין הלכה כרבי אליעזר: ה מי חטאת שנפסלו. כגון שנשתנו מראיהן שלא מחמת עצמן וכיוצא בזה מן הדברים

ישיטם על פני המים, ולא יעמוד בצד זה ויזרקם לצד זה. אבל עובר הוא במים עד צוארו. עובר הוא הטהור לחטאת ובקדיו כלי ריקם הטהור לחטאת, ובמים שאינם מקדשין: ז אפר כשר שנתערב באפר מקלה, הולכין אחר הרוב לטמא, ואין מקדשין בו. רבי אליעזר אומר, מקדשין בכלן: ה מי חטאת שנפסלו, מטמאין את הטהור לתרומה,

pure regarding *terumah* [via contact] with his hands or with his body [i.e., it does not defile common produce, since Biblically, only valid sin-offering water defiles the one who handles it]; and for one who is pure regarding the sin-offering, it conveys uncleanness neither [by contact] with his hands nor

בְּיָדָיו וּבְגוּפוֹ. וְאֵת הַטְּהוֹר לְחֻטָּאת, לֹא בְּיָדָיו וְלֹא בְּגוּפוֹ. נִטְמָאוּ, מִטְּמָאִים אֵת הַטְּהוֹר לְתִרְוּמָה בְּיָדָיו וּבְגוּפוֹ. וְאֵת הַטְּהוֹר לְחֻטָּאת, בְּיָדָיו, אֲבָל לֹא בְּגוּפוֹ: ט אֶפֶר כֶּשֶׂר שֶׁנִּתְּנָהוּ עַל גְּבִי הַמִּים שְׂאִינָן רְאוּיִין לְקַדֵּשׁ, מִטְּמָאִין אֵת הַטְּהוֹר לְתִרְוּמָה, בְּיָדָיו וּבְגוּפוֹ. אֵת הַטְּהוֹר לְחֻטָּאת, לֹא בְּיָדָיו וְלֹא בְּגוּפוֹ:

[by contact] with his body [i.e., even though he becomes defiled regarding other things, he is still permitted to handle the ashes or water of the sin-offering as is the case with valid sin-offering water, that although he becomes defiled, he may continue to handle the water]. If it [the sin-offering water itself] became unclean, it conveys uncleanness to a man who is pure regarding *terumah* [via contact either] with his hands or with his body. And to the man who is pure regarding the sin-offering, it conveys uncleanness [by contact] with his hands but not [by contact] with his body [as all liquids generally defile via touching of the hands but not the body (see 8:2)].

(9) If valid ashes were placed into water that was unfit for the preparation, [the latter is the same as invalid water and] conveys uncleanness to one who is pure for *terumah* [via contact] with his hands or body, but to one who is pure regarding the sin-offering it conveys uncleanness neither [by contact] with his hands nor with his body [i.e., even though he becomes defiled regarding other things, he is still permitted to handle the ashes or water of the sin-offering, as is the case with valid sin-offering water, as well].

רבנו עובדיה מברטנורא

שפוסלים מי חטאת: מטמאים את האדם הטהור לתרומה. בין שנגע בהן בידיו בין שנגע בהן בגופו, דכמי חטאת כשרים חשיבי. וטומאה זו דרבנן היא, דמדאורייתא כיון שנפסלו פרהה מהן טומאתן החמורה. ומשום הכי תני מטמאין את האדם הטהור לתרומה. דמשמע דוקא לתרומה אבל לא לחולין: ואת הטהור לחטאת לא בידיו. כלומר אין מטמאין הטהור לחטאת בין נגע בהן בידיו בין נגע בהן בגופו, דכמי חטאת כשרים חשיבי, ונהי דהנושא מי חטאת שיש בהן כדי הוייה או נוגע בהן, טמא לכל מילי, לחטאת מיהא טהור: נטמאו, מטמאים את הטהור לתרומה. כמי חטאת כשרים. אבל את הטהור לחטאת מטמאים אותו אם נגע בידיו, דכיון דנטמאו לא גריעי משאר אוכלים ומשקים טמאים דמטמאים את הידים, וקיימא לן דבטהרת מי חטאת מי שנטמאו ידיו נטמא גופו: ט אפר כשר שנתנו על גבי המים שאינם ראויים לקדש. הוי דינא כדון מי חטאת שנפסלו: מטמאין את הטהור לתרומה בידיו ובגופו. כדון כל שאר מי חטאת הכשרים. ואין מטמאים הטהור לחטאת, שאין מי חטאת מטמאין הנושאן והנוגע בהן אלא לשאר טומאות, לא לטהרת מי חטאת: